

har fuldstændig fordømt det. Naar man læser norske Blade igennem i denne Tid, vil man se, at alle Blade af alle Partier, baade Hovedstadsblade og Provsblade, indrømme, at det frie Omvalg har vist sig at være en fuldstændig Fiasko, og det er gaaet saa vidt, at man nu siger, at man maa søge at træffe Foranstaltninger til at faa den frie Omvalgs-Institution omstyrtet. Der staar i de norske Blade, at det hele er en Absurditet, idet man har benyttet det første Valg som ren Sport i nogle Kredse; i den Grad har man opstillet Masser af Kandidater, at f. Eks. i Hedemarken en Kandidat havde 1,700 Stemmer flere end den, der kom nærmest efter ham, men han blev dog ikke valgt, en saadan Masse Kandidater var der opstillet, at Summen af de Stemmer, der faldt paa dem, mere end opvejede de 1,700 Stemmer, han havde flere end den, der efter ham havde flest Stemmer. Med andre Ord, det frie Omvalg har vist sig at være en fuldstændig Fiasko foruden det, at det baade for Regeringen og Befolkningen medfører Udgifter, Tidsspilde og Ærgrelser af anden Art. Det frie Omvalg vil jeg for mit Vedkommende aldrig kunne gaa med til. Jeg finder, at der er noget uretfærdigt i den nugældende Ordning, efter hvilken forholdsvis smaa Mindretal kunne afgøre Valget. Det bundne Omvalg har naturligvis sine Fejl, men det er langt retfærdigere end det frie Omvalg.

Til Slut skal jeg kun henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa en Sag, som maaske ikke staar saa meget i Forbindelse med Valgkredsens Ordning, men dog har noget med denne Sag at gøre. Det er søfarendes Udøvelse af deres Valgret. Det er meget prisværdigt, at man vil skaffe hver enkelt Borger den Valgret, der tilkommer ham. Men endnu mere prisværdigt vilde det være, om man vilde sætte den store Klasse af Medborgere, der hidtil ikke har været i Stand til at udøve deres Valgret, i Stand til at udøve den. Jeg kender Masser af Folk paa mellem 50 og 60 Aar, som i 20—30 Aar have været valgberettigede, men som aldrig have afgivet deres Stemme og slet ikke vide, hvad det vil sige at have Stemmeret. Det er en stor Uretfærdighed mod denne Klasse Medborgere. Den højtærede Minister har henvist til Norge paa en ret uheldig Maade. Jeg vil kunne være mere heldig ved at henvise til Norge som det Land, hvor man paa en let og god Maade har skaffet alle Søfolk Adgang til at udøve deres Valgret. Der er jo for øvrigt

forelagt et Lovforslag her om dette Emne. Jeg har ikke været med til at udarbejde det og har adskilligt at indvende imod det. Jeg ved ikke, om det høje Ministerium muligvis vil benytte det som Grundlag, eller om det selv vil udarbejde Forslag om denne Sag, men man maa haabe, at der samtidig med denne Sags Ordning maa komme Forslag om Søfolks Udøvelse af deres Valgret, og selv om det foreliggende Forslag ikke bliver vedtaget, maa man haabe, at den højtærede Minister vil søge at fremme den Retfærdighedshandling overfor Søfolk, at de kunne faa Adgang til at afgive deres Stemme.

Ellinger: Det foreliggende Lovforslag er jo i direkte Strid med Odense-Programmet, hvilket allerede er fremhævet. Naar der staar i Odense-Programmet, at denne Sag skal løses og løses ufortøvet enten ved en Grundlovsændring eller ved, at man faar det Antal Folketingsmænd, Grundloven viser hen til, nemlig 170, ligger der ikke alene deri, at en af disse to Veje ufortøvet skal benyttes, men tillige, at en tredie Vej, den midlertidige Lovgivnings Vej, ikke maa benyttes, og det er nu just den midlertidige Lovgivnings Vej, man stiller Forslag om at betræde. Men Konseilspræsidenten har Ret, naar han tidligere har gjort gældende, at denne Forandring, denne Afbigelse fra Odense-Programmet ikke blev foretaget, da det nuværende Ministerium kom op paa de nuværende Pladser, hvor de have et bedre Overblik over det hele. Nej, Forandringen skete allerede i Efor, da det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) som Konseilspræsident rettede en Forespørgsel til de forskellige Partier. Da skete Afmarchen fra Odense-Programmet, ikke, fordi den daværende Konseilspræsident spurgte, men fordi Socialdemokraterne svarede, og derefter havde man at rette sig.

Men ikke alene er det foreliggende Forslag en Afbigelse fra Odense-Programmet, men det er efter Indenrigsministerens egen Mening paa Trods af Grundlovens Bud. Det havde man ikke ventet af et radikalt Ministerium, at faa et Forslag, som trods Grundlovens Bud. Det ligger kun saa langt tilbage som til den 13. September, at den højtærede Indenrigsminister udtalte sig skriftligt, offentligt om Forholdstalsvalgmaaden i Svejts og sagde, at det Antal, der foreslaas til Svejts' Nationalraad, er nu naaet op til 166, det Antal, der hos os har virket saa afskræk-